

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken

datum 8 december 2016

Betreffende wetsvoorstel:

34295

Additionele regels ten behoeve van een verantwoorde groei van de melkveehouderij (Wet grondgebonden groei melkveehouderij)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 6 december 2016 aangenomen door de Tweede Kamer. SP, PvdA, D66, Van Vliet, 50PLUS, Groep Kuzu/Öztürk, Houwers, Monasch, VVD, SGP, ChristenUnie, CDA, Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV stemden voor.

Aangenomen amendementen

Invoeging onderdeel 0A na aanhef van artikel I

Artikel I, onderdeel A, onder 3

9 → **14** (Geurts en Dik-Faber) over introductie van de voeder-mest-overeenkomst waarmee regionaal afgezette mest in mindering kan worden gebracht op het melkveefosfaatoverschot

De indieners zijn van mening dat regionale kringlopen bijdragen aan een duurzame veehouderij en akkerbouw. Wanneer een melkveehouder geen titel heeft over land in de buurt van zijn bedrijf maar wel het gewas gebruikt voor het voeren van zijn dieren en de grond verrijkt met de mest van die dieren, dan zou deze grond moeten worden gezien als onderdeel van het bedrijf in de zin dat de afgezette mest op dit land niet meegeteld moet worden in het melkveefosfaatoverschot van het bedrijf. De indieners willen bewerkstelligen dat regionaal afgezette mest op basis van voeder-mestovereenkomsten in mindering kan worden gebracht op het melkveefosfaatoverschot, omdat dit aansluit op de praktijk en

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 8 december 2016

blad 2

omdat op deze wijze regionale kringlopen worden bevorderd. Met een aanpassing aan de huidige opgave van data in de gecombineerde opgave, bestaande verplichtingen aan het vervoeren van mest en door steeds betere digitale systemen acht de indiener het waarborgen van voeder-mest-overeenkomsten goed mogelijk. De grondgebruiker (teler) blijft, conform de huidige regelgeving, verantwoordelijk voor het voldoen aan de gebruiksnormen. De veehouder zal de mest via de huidige mestafzetregelingen transporteren naar de grondgebruiker. De koopovereenkomst in combinatie met een accountantsverklaring kan garant staan voor de afname van het voer van de eigenaar van de grond. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld aan voeder-mestcontracten. Daarin zou volgens de indiener onder andere moeten worden vastgelegd en gewaarborgd dat het land waarop de mest wordt afgezet niet verder dan twintig kilometer verwijderd is van de productielocatie. Daarbij zou voor de biologische sector gekeken moeten worden hoe een uitzondering ten aanzien van het afstandscriterium voor voeder-mest-contracten mogelijk is, omdat biologische bedrijven alleen mest aan andere biologische bedrijven mogen afzetten en in sommige gebieden bedrijven verder uit elkaar zijn gelegen dan 20 kilometer. Bovendien moet worden geborgd dat het voer wordt afgenomen, wat bijvoorbeeld kan door middel van een koopovereenkomst van de afname van het voer en een accountantsverklaring. Daarnaast beoogt dit amendement het amendement van de leden Smaling en Dijkgraaf (*Kamerstukken II*, 2013–14, 33 322, nr. 31) nieuw leven in te blazen door het te koppelen aan dezelfde voeder-mestovereenkomst. Hierdoor is het mogelijk dat ook buiten de melkvee-houderij hiervan gebruik gemaakt kan worden in plaats van de verplichte verwerking van het bedrijfsoverschot verwerkt wordt. De indieners zijn ervan overtuigd dat op deze wijze meer recht wordt gedaan aan het belang van regionale kringlopen in de agrarische sector. Het sluiten van regionale kringlopen draagt bij aan duurzaam bodem-beheer en het bevorderen van een circulaire land- en tuinbouw. Daarbij komt de feitelijke structuur van de melkveehouderij beter in beeld, welke inzichten ook voor provinciale en gemeentelijke overheden van meerwaarde zijn. Het gebruik maken van de mogelijkheid die deze wettelijke grondslag biedt, is afhankelijk van de uitvoerbaarheid. Indien de uitvoerbaarheid in de weg staat van de invoering van voeder-mest-overeenkomsten dient de regering te onderbouwen waarom niet kan worden overgegaan tot invoering en welke stappen alsnog worden ondernomen om tot invoering over te gaan. Daarnaast moet gekeken worden naar het effect van het in mindering brengen van voeder-mest-overeenkomsten op het melkveefosfaatoverschot en op de consequenties voor het stelsel van verantwoorde en grondgebonden groei melkveehouderij. De regering dient tijdig voor inwerkingtreding van het fosfatenrechtenstelsel over de invoering van voeder-mest-overeenkomsten te rapporteren.

Aangenomen. Voor: SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, Van Vliet, 50PLUS, Houwers, Monasch, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

Verworpen amendementen

Artikel I, onderdeel A, eerste onderdeel, derde lid, onderdeel b,

12 → 17 (Van Gerven) over vergroting van de grondgebondenheid van bedrijven met een fosfaatoverschot tussen 20kg/ha en 50kg/ha

datum 8 december 2016

blad 3

Dit amendement regelt dat bedrijven met een fosfaatoverschot van 20 tot en met 50 kilogram per hectare, tenminste de helft van de groei van de fosfaatproductie op eigen landbouwgrond aan moeten wenden. In de wet grondgebonden groei melkveehouderij staat nu dat 75% procent van de groei van de fosfaatproductie van melkvee maximaal verwerkt mag worden. Indiener vindt dat de toekomst van de melkveehouderij ligt in een grondgebonden melkveehouderij. In de huidige wet grondgebonden groei melkveehouderij is in zijn mening de grondgebondenheid te zwak geregeld. Dit is feitelijk al gebleken uit de grote overschrijding van het fosfaatplafond. Om grondgebondenheid grondig te regelen in de wet grondgebonden groei melkveehouderij, heeft indiener voorliggend amendement opgesteld, teneinde de mate van grondgebondenheid aan te scherpen van 25% naar 50%. De mate van grondgebondenheid zal hiermee naar de toekomst toe, toenemen.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en Houwers

Artikel I, onderdeel A, eerste onderdeel, derde lid

11 → 16 → **18** (Van Gerven) over geen mestverwerking bij een overschot groter dan 50 kg/ha

Dit amendement regelt dat bij een fosfaatoverschot van meer dan 50 kilogram per hectare helemaal geen mestverwerking van de extra productie wordt toegestaan. In de wet grondgebonden groei melkveehouderij staat nu dat intensieve bedrijven met een overschot van meer dan 50 kg fosfaat/ha maximaal 50% procent van de groei van de fosfaatproductie van melkvee mogen verwerken. Indiener vindt dat de toekomst van de melkveehouderij ligt in een grondgebonden melkveehouderij. In de huidige wet grondgebonden groei melkveehouderij is in zijn mening de grondgebondenheid te zwak geregeld. Dit is feitelijk al gebleken uit de grote overschrijding van het fosfaatplafond. Om grondgebondenheid grondig te regelen in de wet grondgebonden groei melkveehouderij, heeft indiener voorliggend amendement opgesteld, teneinde de mate van grondgebondenheid aan te scherpen. Indiener vindt het niet wenselijk dat ook intensieve bedrijven met een overschot van meer dan 50 kg/ha toegestaan wordt te groeien op niet grondgebonden wijze maar op een wijze waarbij de helft van de mest verwerkt mag worden. De meest intensieve megastallen mogen dus ook nog groeien. Indiener ziet dit als een ongewenste mogelijkheid tot intensivering en wil daarom een plafond hierop zetten. De meest intensieve bedrijven kunnen daardoor met voorliggend amendement onder deze wet niet meer groeien middels mestverwerking, maar nog wel op grondgebonden wijze. De mate van grondgebondenheid zal hiermee naar de toekomst toe, toenemen.

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

Diverse artikelen

15 (Dijkgraaf) over aanpassing van de boetebepalingen

De indiener constateert op basis van concrete meldingen dat bestuurlijke boetes op basis van de Meststoffenwet regelmatig veel hoger vastgesteld worden dan op basis van de aard en de ernst van de overtreding redelijk is. Zo kunnen ondernemers door onopzettelijke, administratieve fouten hun derogatie kwijtraken. Dat kan enorme overschrijdingen van gebruiksnormen opleveren met dito boetes, omdat de Meststoffenwet in dat geval uitgaat

datum 8 december 2016

blad 4

van vooraf vastgestelde boetebedragen per (overschreden) kilogram fosfaat of stikstof. Dit tikt nog zwaarder aan met de grondgebondenheidseisen. Het blijkt voor ondernemers in de praktijk heel lastig te zijn om via bezwaarprocedures of de gang naar de rechter onevenredige boetes naar beneden bijgesteld te krijgen.

Eind 2015 heeft de Kamer de regering per motie gevraagd om aanpassing van de meststoffenregelgeving zodat boetes naar beneden bijgesteld kunnen worden als de aard en de zwaarte van de overtreding daar aanleiding toe geven (Motie Dijkgraaf c.s.; Kamerstukken II 2015/16, 34300-XIII nr. 141). De regering wil de regelgeving echter niet aanpassen. De indiener doet daarom het onderhavige voorstel.

De indiener stelt voor om aan de vastgestelde boetebedragen per kilogram fosfaat of stikstof de zinsnede 'ten hoogste' toe te voegen. Op basis van artikel 5:46, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht moet het bevoegd gezag bij het vaststellen van de boete bij voorbaat rekening houden met de aard en de ernst van de overtreding. Om willekeur bij het opleggen van boetes te voorkomen stelt de indiener voor om per algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen.

Verworpen. Voor: Van Vliet, Houwers, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de Groep Bontes/Van Klaveren

Moties

34532 / 34295, 69 (Dijkgraaf/Graus) over het niet verhogen van de generieke korting

Verworpen. Voor: Van Vliet, de SGP, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 70 → **95** (Grashoff/Van Gerven) over biologische melkveehouders ontzien bij de inkrimping van de melkveestapel in 2017

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

34532 / 34295, 71 (Grashoff/Ouwehand) over niet pleiten voor verhoging of afschaffing van het nationaal fosfaatproductieplafond

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 72 (Ouwehand) over het alternatieve plan B van de duurzame melkveehouders

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 73 (Ouwehand) over alle biologische bedrijven beschouwen als grondgebonden bedrijven

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks en de Groep Kuzu/Öztürk

34532 / 34295, 74 (Ouwehand) over kwetsbare blijvende graslanden
aangehouden

34532 / 34295, 75 (Ouwehand) over maatregelen voor het bevorderen van weidegang

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV

datum 8 december 2016

blad 5

34532 / 34295, 76 (Geurts/Dijkgraaf) over het eenmalig omzetten van productierechten in fosfaatrechten

Verworpen. Voor: SP, Van Vliet, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 77 (Geurts/Van Gerven) over een koppeling van fosfaatrechten aan de hectares voedergewassen

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, D66, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk, de ChristenUnie, het CDA en de PVV

34532 / 34295, 78 (Geurts c.s.) over een tweewekelijkse update

Verworpen. Voor: GroenLinks, D66, Van Vliet, de Groep Kuzu/Öztürk, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 79 (Geurts/Dijkgraaf) over het mogelijk maken van het fiscaliseren van fosfaatrechten

Aangehouden

34532 / 34295, 80 (Geurts) over biologische certificering zien als financiële verplichting

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 81 (Geurts) over het vrijstellen van melkveehouders die de mest op het eigen bedrijf verwerken

Verworpen. Voor: Van Vliet, Houwers, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de Groep Bontes/Van Klaveren en de PVV

34532 / 34295, 82 (Van Gerven) over het beleid richten op grondgebondenheid en weidegang

Verworpen. Voor: SP, de PvdD, GroenLinks, 50PLUS, de Groep Kuzu/Öztürk en de PVV